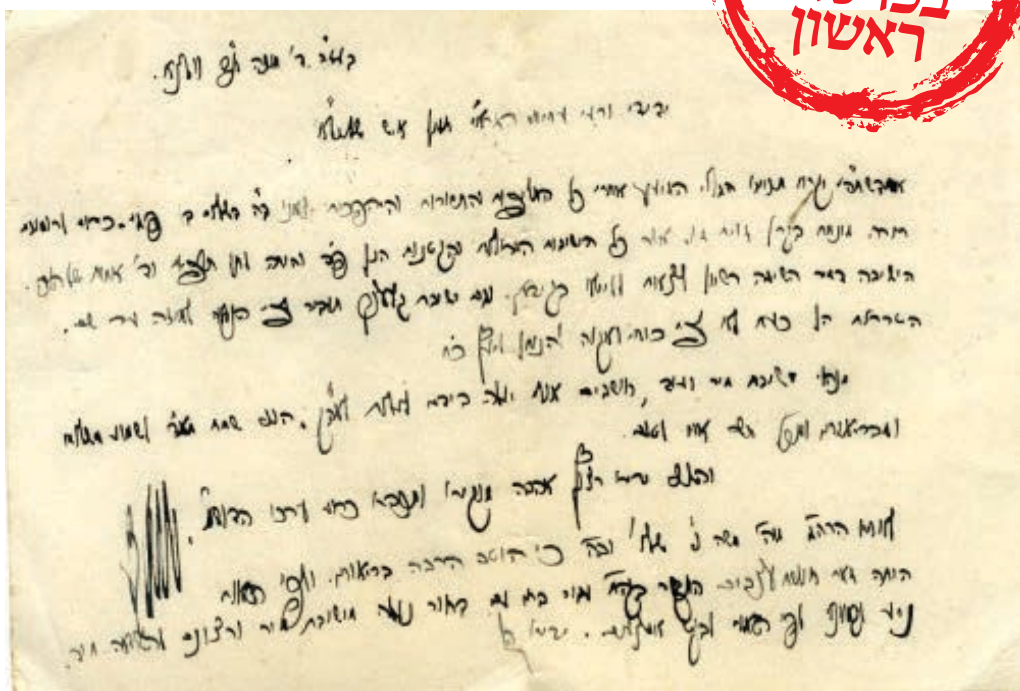

מֶרֶן ה'חֲזוֹן אִישׁ' זצ"ל - ס"ב שנה להסתלקותו

גנזי 'חזון איש'

מכתבים ואגרות, גנוזות וכתבי יד נדירים מכתב ידו של רבן של ישראל
מֶרֶן ה'חֲזוֹן אִישׁ' זצ"ל • מארכיונו של הרב משה פיישר הי"ו

זאב פלדמן

מכתב נדיר ממֶרֶן הגר"ע גרודז'נסקי זצ"ל למֶרֶן ה'חֲזוֹן איש' זצ"ל

לפנינו מכתב נדיר ממֶרֶן הגר"ע גרודז'נסקי
זצ"ל למֶרֶן ה'חֲזוֹן אִישׁ' זצ"ל, אותו שלח בימי
החנוכה ת"ש.

במכתב גלויה זה תיאר מֶרֶן הגר"ע זצ"ל למֶרֶן
זצ"ל את המצב הכללי בחודשיה הראשונים של
המלחמה העולמית השניה, כאשר רוב רובן של
היכלי הישיבות הקדושות שהו בוילנא.

בעו"ה ד' חנוכה ת"ש וילנא
ידידי ורעי עמיתי הגר"א' חזון איש' שליט"א
אחדש"ת"ה, יקרת מכתבו... הגיעני אחרי
כל ההליפות והתמורות והמהפכות יצאנו ב"ה
בשלום בלי פגע... תורה מונחת בקרן זוית זו, אשר
כל הישיבות הגדולות והקטנות הינן פה... לתל
תלפיות וד' אמות של הלכה. הישיבה דמיר השיגה
רישיון לצאת לליטא ב... וגם ישיבת קלעצק
תעבור לפי הנראה לאיזה עיר שם. המרדות הן
כעת לא לפי כוחי ואקוה להנותן לינק כח. מנהלי
ישיבת מיר ועוד, חושבים אולי יעלה בידם לעלות
לאה"ק.

הנני שמח מאד לשמוע משלומי ובריאותי
ומכל אשר אתו לטובה.
והנני יודיו רצוף אהבה מוקירו ומכבדו כרום
ערכו הדו"ש"ת

חיים עוזר גרודז'נסקי
בהמשך הוסיף מֶרֶן הגר"ע זצ"ל דברים
נוספים אודות בני משפחתו של מֶרֶן ה'חֲזוֹן אִישׁ'
זצ"ל.

אף הכתובת למשלוח המכתב מצידה השני של
הגלויה, נכתבה בכתב ידו של מֶרֶן הגר"ע זצ"ל:
'הרב ר' אברהם ישעי' קארליץ, 'חזון איש'.

הקדשה בכתב יד מרן זצ"ל לחתונת אחותו

לפנינו 'הקדשה' נדירה בכתב יד של מרן ה'חזון איש', לדודו רבי חיים לייב קצינלבוגן ז"ל על כרך ספרו 'חזון איש'.

וזהו נוסח ההקדשה:

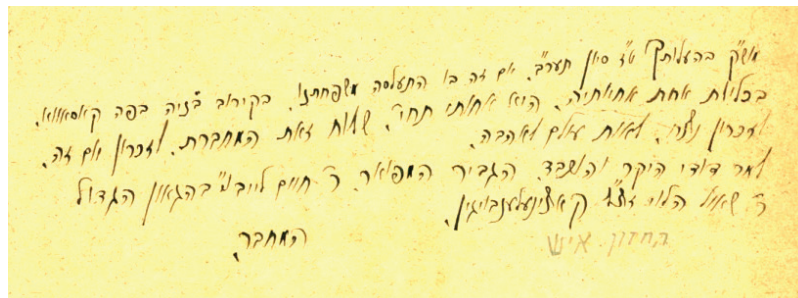
מוש"ק בהעלותך ט"ז סיון תער"ב.

יום זה בו התעלסה משפחתנו, בקירוב בניה בפה קאסאווא, בכלולת אחת אחיותיה, היא אחותי תחי'. שלוח זו המחברת, לזכרון יום זה, לאות עולם לאהבה.

למר דודי היקר והנכבד הגביר המפואר ר' חיים לייב נ"י בהגאון הגדול ר' שאול הלוי זצ"ל קאצינעלענבויען. המחבר

את ההקדשה לדודו – אח אמו, כתב מרן זצ"ל על שער ספרו 'חזון איש', כרך ראשון שהופיע בוילנא כשנה קודם לכן – בשנת תרע"א, אותו נתן לו לרגל שמחת נישואי אחותו.

מענינת היא העובדה שמרן זצ"ל התוודע לבני משפחתו כמחבר הספר, למרות רצונו שהספר יופיע בעילום שמו.

מכתב למרן זצ"ל אודות גזירת גיוס בני התורה

לפנינו מכתב מהרב מחרקוב, הגאון רבי אברהם ישראל משה סלומון זצ"ל, למרן ה'חזון איש' זצ"ל ממוצאי ראש השנה תש"ט בו הודיע אודות גזירת גיוס חדשה, לפיה מחויבים כל הגברים עד גיל ארבעים ואחת להצטרף לעבודת הצבא, תוך שהוא מוסיף את עונש המאסר או הקנס הצפוי למשתמטים מכך.

וזה נוסח המכתב:

ב"ה ירושלים מוצאי רה"ש תש"ט
ירושלים עה"ק ת"י

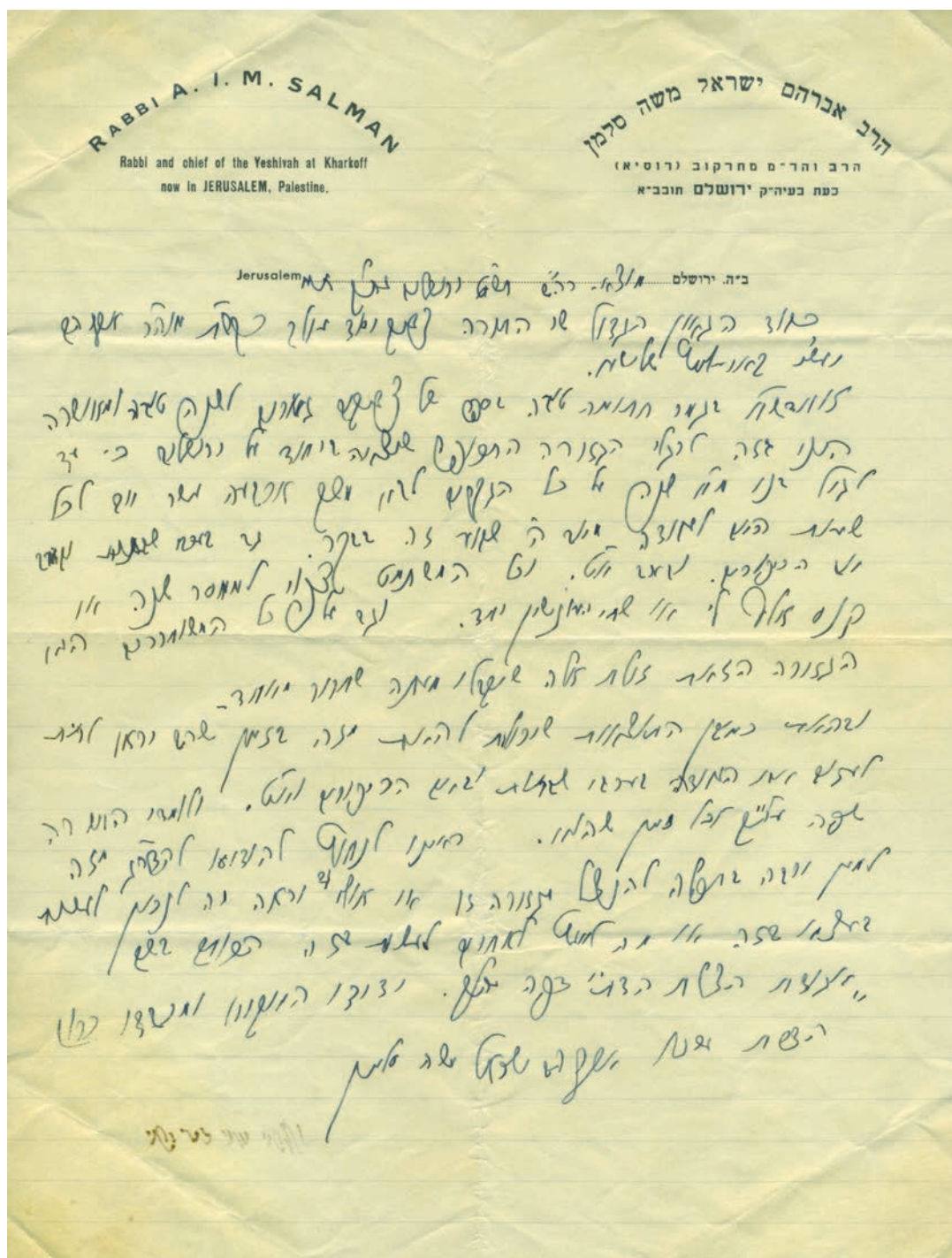
כבוד הגאון הגדול שר התורה צדיק יסוד עולם כקש"ת מוה"ר אברהם ישעי' קארעליץ שליט"א

אחדש"ת בנמר חתימה טובה בספר של צדיקים גמורים לשנה טובה ומאושרה.

הנני בזה לרגלי הגזרה התכופה שיצאה בייחוד על ירושלים כי עד לגיל בני מ"א שנה על כל הגברים לבוא משך ארבעה עשר יום לכל שעות היום לעבודה מיום ה' שבוע זה בבוקר. גם בערבי שבתות ובערב יום הכיפורים ובערב יו"ט. וכל המשתמט צפוי למאסר שנה או קנס אף ל"י או שתי העונשין יחד. וגם על כל המשוחררים היא הגזירה הזאת וזאת אלה שיקבלו מעתה שחרור מאחד.

ובהיות כמוכן התוצאות שיכולות להיות מזה בזמן שהם יראו לתת לעזוב את העבודה בערבי שבתות וביום הכיפורים ויו"ט, ולומדי התורה שפה... לכל זמן שהוא, ראינו לנחוק להודיעו להדר"ג מזה למען ירבה בתפילה להנצל מגזירה זו או אולי גם יראה זה לנכון לעזרת בעצמו בזה או מה לאמין לאחרים לעשות בזה הכותב בשם 'אגודת הצלת הדת' דפה...

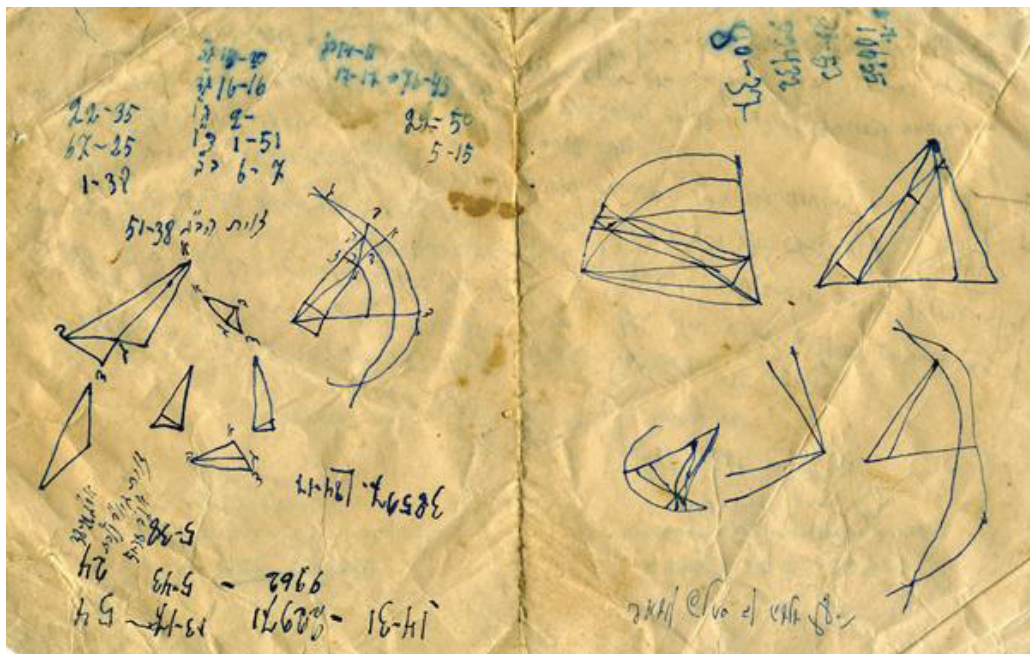
ידידו המוקירו ומכבדו ברוב הדרת ערכו אברהם ישראל משה סלומון

[illegible]

לפנינו מסמך הכולל איורים וחישובים אסטרונומיים הנוגעים לדיני קידוש החודש, בכתב ידו של מרן ה'חזון איש' זצ"ל. כמו כן כולל רישום שם לתפילה עבורו. את הרישומים והאיורים ערך מרן זצ"ל על גבי מכתב שאלה שהופנה אליו.

לפנינו מכתב עצה וברכה ממרן זצ"ל
לאחד משואליו:
מכתבך הגיעני, כמדומה כי
בירושלים ת"ו נקל יותר למצוא
מבוקשך, אך אחרי שהדבר לפי
מכתבך הכרח, הנני מברכך להצליח
דרכך.

[illegible]

כידוע היה מרן זצ"ל כאב ופטרון לבני היישוב החדש, שומרי התורה והמצוות שהתיישבו בקיבוצים השונים, כשהוא מורה להם את הדרך בהלכה והנהגה. השאלות הרבות שנתעוררו בנסיבות הזמן, אודות מצוות התלויות בארץ, ובראשן מצות השמיטה כהלכתה, וכן שמירת השבת בכל פרטיה, נפסקו כולן על שולחנו של מרן זצ"ל.

בין השאלות החמורות שנתעסק בהם מרן זצ"ל היה ענין חליבת הפרות בשבת קודש.

לפינוי מכתב שכתב מרן זצ"ל לחיזוק בני היישוב 'חפץ חיים' שלא יכשלו חלילה בעוון חילול שבת על ידי החליבה ודרך לפתרון הדבר.

ש"ס

המכ"ז מר יוסף בכרך נ"י מקיבוץ חפץ
חיים מסר את הדברים הבאים, כידוע שא"ת
החליבה בשבת היא שא"ה כבדה המתלכטים
בה זה שנים רבות, הקיבוץ כידוע עומד על
משמרתו, אף בזמן שעולה להם במחיר היותר
גדול, ועתה עומדים לפתור את השאלה
בפתרון היותר רצוי גם להם גם לכל היישוב
כולו, והוא לחלוב על מכונה אוטומטית, וכבר
קנו את המכונה מזמן ועכשיו הגיעה ארצה,
והנם צריכים לגמור את התשלום ולקבלה
לרשותם, והרב הרצוג שליט"א הבטיחם
שלא מאות לא"י על זה, ואמר קודם נסיעתו
שיקבלו את הכסף בביתו, אבל בביתו נתנו רק
חמישים לא", אחשוב לרוז את ברית השבת,
וקופת הרב להשתתף עמדם בענין הגדול
הזה, וכוונת הרב כמשוער ג"כ להשתתפותם
של הג"ע, מובטחי שיעשו מה שאפשר בזה.
של' בכפילא דו"ש, אי"ש
יום ד' ו' מנ"א תש"ו בני ברק